

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

SEKTOR ZA VJEŠTAČENJE

– JEDINSTVENO TIJELO VJEŠTAČENJA

Durđica Blažinkov-Živković

*Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i
zapošljavanje osoba s invaliditetom*

2019. godina

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLJAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

Osnivanje i rad **jedinstvenog tijela vještačenja** temelji se na Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, koju je Vlada Republike Hrvatske potpisala 30. ožujka 2007. godine, a temeljem kojih je Hrvatski sabor 2007. godine donio Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (NN - dodatak Međunarodni ugovori, 6/07 i 5/08), te Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine (NN 63/07), kojom je utvrđena mjera u kojoj se nadležna tijela obvezuju izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unapređenja prava s osnove invalidnosti, te predložiti donošenje odgovarajućih propisa.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Kao jedna od aktivnosti u okviru navedene mjere predviđeno je i utvrđivanje jedinstvenog tijela vještačenja i jedinstvenih kriterija za utvrđivanje invaliditeta.

Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja (NN 85/14 i 95/15) utvrđen je opseg i način rada, kadrovska struktura te početak rada Sektora za vještačenje od 01. siječnja 2015. godine.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Do 01. siječnja 2015. invaliditet se vještačio u 6 različitih sustava temeljem 14 različitih propisa, te su ista tijela vještačila i odlučivala o pravu koje ostvaruje osoba s invaliditetom.

Formiranjem Zavoda po prvi puta je u našoj zemlji uvedena koncepcija **jedinstvenog i neovisnog tijela** vještačenja, odnosno postojeći sustav vještačenja je u cijelosti odmaknut od postupka utvrđivanja prava, a fokusiran isključivo na objektivno utvrđivanje medicinskog i funkcionalnog stanja osoba s invaliditetom.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Vještačenje je postupak kojim se utvrđuje tjelesno, intelektualno osjetilno i mentalno oštećenje, invaliditet, funkcionalna sposobnost, razina potpore te radna sposobnost osobe.

Vještačenje se provodi u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano zakonom ili posebnim propisom

Temeljni dokument kojim se propisuju postupci vještačenja je **Uredba o metodologijama vještačenja**, koja je do sada imala nekoliko izmjena i dopuna, a na snazi je ona iz VI/2018. (NN 67/2017, 56/2018), čiji sastavni dio su dva temeljna mjerna instrumenta:

- *Lista oštećenja organizma/tjelesnog oštećenja (Lista I)* izražava se u postotcima i razinama, rukovodi se simptomatologijom i funkcionalnim deficitima, označava konačno/trajno stanje
- *Lista težine i vrste invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti* je instrument sukladno kojem se procjenjuje kako nastalo oštećenje utječe na funkcionalnu sposobnost osobe, ovisno o vrsti oštećenja, te o utjecaju vanjskih faktora (liječenje, podrška okoline, rana intervencija.....), u skladu je s međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, izražava se u stupnjevima (4 stupnja) i promjenjiva je varijabla.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Uredba i dalje radi na približavanju metodologija vještačenja i ostvarivanja cilja jedinstvenog tijela vještačenja da se postupak vještačenja provodi po jedinstvenoj metodologiji u okviru jedinstvenog tijela vještačenja s ciljem da korisnik temeljem jednog nalaza i mišljenja može ostvariti prava u različitim sustavima

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

Postupak vještačenja u Zavodu pokreće se po službenom zahtjevu nadležnog tijela kod kojeg je korisnik pokrenuo postupak za ostvarivanje prava.

Nadležno tijelo predstavlja institucija koja ima ovlast donijeti odluku (rješenje) o traženom pravu korisnika.

Zavod izdaje **Nalaz i mišljenje** temeljem kojeg nadležno tijelo u postupku za ostvarenje prava donosi rješenje o ostvarivanju prava korisnika.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Vještačenje u prvom stupnju provodi se u područnim uredima Zagreb, Osijek, Rijeka, Split i Varaždin, te u 13 izdvojenih mjesta rada

Zagreb	Split	Osijek	Rijeka	Varaždin
Karlovac	Zadar	Vukovar	Pula	Koprivnica
Bjelovar	Šibenik	Požega	Gospić	
Sisak	Dubrovnik	Slavonski Brod		
		Virovitica		

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

Drugostupanjski postupci vještačenja (žalbeni i revizijski postupci) obavljaju se u Središnjem uredu u Zagrebu.

Sukladno Uredbi, vještačenje se obavlja interdisciplinarno, u vijećima od najmanje dva člana (predsjednik je uvijek liječnik), a sastav vijeća diktiran je zdravstvenom problematikom korisnika.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

Na godišnjoj razini zaprimi se oko 100.000 zahtjeva, a od početka 2018. bilježi se stalni trend porasta zahtjeva iz svih sustava, osobito sustava socijale i mirovinskog sustava.

Prema vrstama prava za koje se obavlja vještačenje otpada na:

- Mirovinska prava50%
- Socijalna prava.....34%
- Prava iz zdravstvenog osiguranja.....6%
- Uredi državne uprave (branitelji).....10%

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLJAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

Na samom početku rada Zavoda u sustavu vještačenja generirano je 40.000 neriješenih predmeta iz ranijih sustava vještačenja.

Donesen Akcijski plan za smanjenje ročnosti obrade zahtjeva za vještačenje, te je:

- u godinu dana broj zahtjeva smanjen sa 38.000 na 24.000
- sada se održava na oko 20.000
- smanjeno je vrijeme trajanja vještačenja sa preko 12 mjeseci na 2 i manje

Kronični nedostatak vještaka liječnika (neodazivanje na natječaje) se ublažava angažiranjem vanjskih vještaka putem ugovora o dijelu, zapošljavanjem dovoljnog broja administrativnog osoblja, prekovremenim radom i organizacijom potrebnih edukacija u svrhu ujednačavanja kriterija vještačenja

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

U svim postupcima vještačenja implementirana je aplikacija za pisanje nalaza i mišljenja u svim područnim uredima, što je značajno olakšalo i ubrzalo rad vještaka u prvom i drugom stupnju.

Tijekom 2018. i 2019. godine intenzivno se radi na pripremi za povezivanje Zavoda s ključnim naručiteljima usluga vještačenja, jer je to nužno potrebno za efikasnu administrativnu obradu predmeta i statističku analizu.

Zavod je osigurao uvjete da jednim nalazom i mišljenjem osoba s invaliditetom može ostvariti prava u svim sustavima, ali sustavi to još uvijek ne prepoznaju. To znači da korisnik neće ostvariti pravo u nekom sustavu ako u konkretnom sustavu nije podnio zahtjev za ostvarivanje prava.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOŠLAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

Konačni cilj je:

postizanje ažurnosti i podizanje kvalitete u sustavu vještačenja uz konačni cilj da se jednim nalazom i mišljenjem osobi s invaliditetom osigura ostvarivanje prava u svim sustavima, a u konačnici da se stvore preduvjeti (informatička podrška i zakonska regulativa) za izdavanje kartica sa istaknutim statusom invaliditeta od strane temeljnog registra za osobe s invaliditetom.

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁAVANJE
OSOBAMA S
INVALIDITETOM

HVALA NA PAŽNJI